

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. április 7.
(OR. en)

8071/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0112(NLE)**

**ECOFIN 324
CADREFIN 49
UEM 58
FIN 423**

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. április 7.
Címzett:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 172 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 172 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 172 final

Brüsszel, 2022.4.7.
COM(2022) 172 final

2022/0112 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról

{SWD(2022) 106 final}

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 20. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Covid19-járvány rendkívül káros hatást gyakorolt Bulgária gazdaságára. 2019-ben Bulgária egy főre jutó bruttó hazai terméke (GDP) az uniós átlag 28 %-ának felelt meg. Bulgária reál-GDP-je 2020-ban 4,4 %-kal, 2020-ban és 2021-ben pedig kumulatíván 0,4 %-kal csökkent. Bulgáriában az egyik legmagasabb a szegénység és a jövedelmi egyenlőtlenség szintje az EU-ban, egészségügyi rendszere továbbra is gyenge, és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférés jellemzi. Bulgária az Unió leginkább szén-dioxid- és energiaigényes gazdasága. Nagymértékben függ a széntől és a lignittől, annak ellenére, hogy hatalmas potenciállal rendelkezik a megújuló energia és az energiahatékonyság növelése terén, különösen az épületállomány tekintetében. Az intézmények minőségének javítása és a korrupció elleni küzdelem továbbra is kulcsfontosságú kihívást jelent a kedvező üzleti környezet előmozdítása szempontjából. A munkaerő- és szakemberhiány, valamint a munkaerőpiaci igényekhez viszonyított strukturális munkaerőhiány jelentősen akadályozza az üzleti beruházásokat, és korlátozza a termelékenység növekedését. A digitális technológiák elterjedése mind a köz-, mind a magánszektorban lassú. Bulgária a digitális készségek terén az utolsó helyen áll az Unióban.
- (2) A Tanács 2019. július 9-én és 2020. július 20-án az európai szemeszter keretében ajánlásokat intézett Bulgáriához. A Tanács főként azt javasolta Bulgáriának, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést a világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében, folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. A Tanács az államháztartást illetően is azt ajánlotta, hogy célzott intézkedések révén javítsa az adóbeszedést az üzemanyag és a munkaerő után fizetendő adók területén, valamint hogy korszerűsítse az állami tulajdonú vállalatok

¹ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

vállalatirányítását. A Tanács továbbá azt ajánlotta Bulgáriának, hogy a felügyelet megerősítésével és a megfelelő eszközértékelés előmozdításával biztosítsa a bankszektor stabilitását. A nem banki ágazat tekintetében a Tanács ajánlotta a pénzmosás elleni keret hatékony felügyeletének és érvényesítésének, valamint a fizetésképtelenségi keret hatékony működésének biztosítását. Az ajánlás ezenkívül azt is tartalmazta, hogy javítsák a közigazgatás színvonalát és hatékonyságát, minimalizálják az adminisztratív terheket, és erősítsék meg a digitális kormányzást. A Tanács emellett azt ajánlotta Bulgáriának, hogy erősítse meg az egészségügyi rendszer rezilienciáját, hozzáférhetőségét és kapacitását, biztosítsa az egészségügyi dolgozók kiegyensúlyozott földrajzi eloszlását, és javítsa az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, többek között a betegek által közvetlenül fizetett térítések csökkentése és az egészségügyi szakemberek hiányának kezelése révén. A társadalmi kihívások szempontjából a Tanács különösen fontos ajánlást tett az oktatás és képzés minőségének, inkluzivitásának és munkaerőpiaci relevanciájának javítására, elsősorban a romák és más hátrányos helyzetű csoportok esetében, illetve az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák megerősítésére, a foglalkoztathatóság javítására a készségek – többek között a digitális készségek – megerősítése révén, valamint a társadalmi befogadás kezelésére az integrált foglalkoztatási és szociális szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés, valamint a hatékonyabb minimáljövdelem-támogatás révén. A Covid19-válság kezelése érdekében Bulgáriának azt ajánlotta a Tanács, hogy javítsa a távmunkához való hozzáférést, fejlessze a digitális készségeket és biztosítsa az oktatáshoz való egyenlő hozzáférést. Továbbá a Tanács azt ajánlotta Bulgáriának, hogy különösen a kis- és középvállalkozások és az önfoglalkoztatók számára biztosítson hatékony támogatást, biztosítva egyúttal a folyamatos forráshoz jutásukat és rugalmas fizetési konstrukciókhoz való folyamatos hozzáférésüket, valamint a gazdasági helyreállítás elősegítése érdekében ütemezze előre a kiforrott állami beruházási projekteket és mozdítsa elő a magánberuházásokat. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy Bulgária helyezze a beruházások középpontjába a zöld és digitális átállást, mindenekelőtt a tiszta és hatékony energiatermelést és -felhasználást, a környezeti infrastruktúrákat és a fenntartható közlekedést, hozzájárulva a gazdaság fokozatos dekarbonizációjához, többek között a széntermelő régiókban. A tanácsi ajánlásban az is szerepelt, hogy Bulgária állítsa a beruházásokkal kapcsolatos gazdaságpolitika középpontjába a kutatást és innovációt, a közlekedést, mindenekelőtt annak fenntarthatóságát, a vízügyi, a hulladékgazdálkodási és az energetikai infrastruktúrát és az energiahatékonyságot, figyelembe véve a regionális egyenlőtlenségeket, valamint javítva az üzleti környezetet. Az említett országspecifikus ajánlások végrehajtása terén a helyreállítási és rezilienciaépítési terv (a továbbiakban: a terv) benyújtásakor elért eredmények vizsgálata alapján a Bizottság megállapítja, hogy jelentős előrelépés történt a bankszektor stabilitásának a felügyelet megerősítése révén történő biztosítására vonatkozó ajánlás, a kockázatalapú felügyelet hatékony érvényesítése révén a nem banki pénzügyi ágazat megerősítésére vonatkozó ajánlás, a világjárvány hatékony kezelésére, a gazdaság működőképességének fenntartására és az elkövetkező helyreállítás támogatására adott azonnali költségvetéspolitikai válaszra vonatkozó ajánlás, valamint a kkv-k és az önfoglalkoztatók hatékony támogatását célzó eljárások észszerűsítésére és felgyorsítására irányuló ajánlás tekintetében. Némi előrelépés történt az adóbeszedési rendszer javítására vonatkozó ajánlás terén, és a technikai támogatási eszköz keretében több projektet is terveznek az e területen történő további előrelépés támogatására.

- (3) 2021. október 15-én Bulgária az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikke (1) bekezdésének megfelelően benyújtotta a Bizottságnak nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét. A terv benyújtását a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek, az ifjúsági szervezetek és más érdekelt felek bevonásával a nemzeti jogi kerettel összhangban lefolytatott konzultációs folyamat előzte meg. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek iránti nemzeti felelősségvállalás alátámasztja azok sikeres végrehajtását, tartós nemzeti szintű hatását és európai szintű hitelességét. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság a rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét.
- (4) A helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek az (EU) 2021/241 rendelettel létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (a továbbiakban: Eszköz), valamint az (EU) 2020/2094 tanácsi rendelettel létrehozott Európai Unió Helyreállítási Eszköz általános célkitűzéseit kell követniük a Covid19-válságot követő helyreállítás támogatása érdekében. Elő kell mozdítaniuk az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját azáltal, hogy hozzájárulnak az (EU) 2021/241 rendelet 3. cikkében említett hat pillérhez.
- (5) A tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása Unió-szerte összehangolt beruházási és reformtörekvéseket jelent majd. E reformok és beruházások összehangolt és egyidejű végrehajtása, valamint a határokon átnyúló és több országot érintő projektek végrehajtása révén a reformok és beruházások kölcsönösen erősítik majd egymást, és pozitív továbbgyűrűző hatásokat eredményeznek az egész Unióban. Ezért az eszköz által a tagállamok növekedésére és munkahelyteremtésére gyakorolt hatás körülbelül egyharmada más tagállamokból eredő továbbgyűrűző hatásokból fog származni.

A hat pillérhez hozzájáruló kiegyensúlyozott válasz

- (6) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének a) pontjával és V. mellékletének 2.1. pontjával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nagymértékben („A” minősítés) átfogó és kellően kiegyensúlyozott választ jelent a gazdasági és társadalmi helyzetre, ezáltal megfelelően hozzájárul az említett rendelet 3. cikkében említett hat pillér mindegyikéhez, és figyelembe veszi a konkrét kihívásokat és Bulgária pénzügyi allokációját.
- (7) A terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek mind a hat pillérhez hozzájárulnak, és a terv szinte mindegyik komponense több pillérre is kiterjed. Ez a megközelítés hozzájárul annak biztosításához, hogy az egyes pillérekkel átfogóan és koherens módon foglalkozzanak.
- (8) A terv fontos intézkedéseket tartalmaz a kettős átállás felgyorsítására. Az éghajlat-politikai fellépés és az energetikai átállás terén jelentős erőfeszítéseket tesznek a megújulóenergia-termelés és -tárolás bevezetésének felgyorsítása és megkönnyítése, az energiaágazat üvegházhatásúgáz-kibocsátásának közel felére csökkentése, a villamos energia nagykereskedelmi és kiskereskedelmi piacának liberalizálása, valamint az épületállomány energiahatékonysági felújításának ösztönzése érdekében. Jelentős beruházások és reformok irányulnak továbbá az alacsony kibocsátású mobilitásnak és a kevésbé szennyező közlekedési módok, különösen a vasúti közlekedés használatának az előmozdítására. Nagy hangsúlyt kap továbbá Bulgária gazdaságának és társadalmának digitális átalakulása, olyan intézkedések révén,

amelyek a teljes lakosság körében támogatják a digitális készségek elsajátítását, ezenkívül segítik a vállalkozások és a közigazgatás – ezen belül az igazságszolgáltatás – digitalizálását, valamint a távoli és ritkán lakott területeken a hálózati összekapcsoltság javítását és a széles sávú hálózatok kiépítését. Az energiatárolási kapacitásokra, a vasúti közlekedés digitalizációjára és fenntarthatóságára, valamint az intelligens vízgazdálkodásra irányuló beruházások jelentős mértékben hozzájárulnak mind a zöld, mind a digitális célkitűzésekhez.

- (9) A terv több komponense várhatóan az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés pilléréhez járul hozzá, és intézkedések széles köre irányul a versenyképesség megerősítésére, valamint a kutatás-fejlesztés fokozására. A terv intézkedéseket tartalmaz a vállalkozások, különösen a kkv-k támogatására olyan vissza nem térítendő támogatások és pénzügyi eszközök révén, amelyek célja a digitalizáció, a körforgásos gazdaság és a megújuló energiaforrások saját fogyasztásra történő használatának előmozdítása annak érdekében, hogy a vállalkozások kezelni tudják az energetikai átállást. A tervben szereplő intézkedések hozzájárulnak továbbá az ipari parkokba és övezetekbe történő beruházások kedvező feltételeinek megteremtéséhez, valamint a kulturális és kreatív ágazatok támogatásához. Emellett a reformok és a beruházások várhatóan támogatni fogják a kutatási és innovációs ökoszisztéma javítását, ezáltal növelve Bulgária innovációs teljesítményét, előmozdítva a technológiatranszfert és a kutatási eredmények piaci hasznosítását, ami várhatóan tartósan ösztönözni fogja a gazdasági növekedést. A terv nagy hangsúlyt fektet az energiaágazat dekarbonizációjára, a fenntartható mezőgazdaságra, a fenntartható mobilitásra (vasúti és tömegközlekedés), az oktatási rendszer és az infrastruktúra korszerűsítésére, az egészségügyi ellátás korszerűsítésére és a gondozás intézményesítettségének csökkentésére. A terv célja továbbá, hogy megerősítse az üzleti környezetet és a jogállamiságot olyan korrupcióellenes intézkedésekkel, mint a korrupcióellenes intézmények reformja, a lobbizásról és a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló új jogszabályok, az igazságszolgáltatási rendszer reformja a nyomozások hatékonyságának biztosítása érdekében – ideértve a legfőbb ügyész elszámoltathatóságát és büntetőjogi felelősségét –, a jogalkotási folyamat javítását célzó reformok, a nem átlátható eljárások alkalmazásának csökkentését célzó közbeszerzési reformok, az állami tulajdonú vállalatok irányítási keretének reformja, valamint a fizetéseképtelenségi és szerkezetátalakítási eljárások javítására irányuló reform.
- (10) Az egészségügyi, gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciával kapcsolatos pillér olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek várhatóan javítják az oktatáshoz, az egész életen át tartó tanuláshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, valamint előmozdítják a társadalmi befogadást. A releváns oktatási és képzési intézkedések közé tartoznak a felsőoktatás relevanciáját növelő intézkedések, amelyek célja a munkaerőpiaci hiány kezelése, a kutatás előmozdítása és az egész életen át tartó tanulás platformjának kialakítása. Az egészségügyi ellátás területén a releváns intézkedések közé tartozik egy új nemzeti egészségügyi stratégia elfogadása, a nemzeti egészségügyi információs rendszer beüzemelése, valamint a járóbeteg-ellátással foglalkozó rendelőintézetek hálózatának létrehozása, amelyet az egészségügyi szakemberek egyenetlen eloszlását kezelő reform támogat. A társadalmi befogadás előmozdítása érdekében a terv kiterjed a minimáljövedelem-rendszer jogosultjainak és megfeleléségének javítását célzó reformra, valamint a szociális szolgáltatások – többek között a tartós ápolás-gondozás – területén hozott intézkedésekre. Ami a társadalmi és területi kohéziót illeti, a széles sávú hálózatok vidéki és távoli

területeken történő kiépítésének támogatása várhatóan elősegíti majd annak biztosítását, hogy minden polgár hozzáférjen a nagy sebességű internetkapcsolathoz, míg a társadalmi kohéziót várhatóan a minimáljövedelem-rendszernek a felnőttek és a gyermekek javát szolgáló reformja, a szociális gazdaságba való beruházás, a szociális és foglalkoztatási szolgáltatások korszerűsítése, valamint távorvoslási és e-kormányzati szolgáltatások távoli területeken, az országos postahálózat átalakításával történő nyújtása révén mozdítják elő. A bolgár helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan olyan intézkedésekkel járul hozzá a következő generációkat szolgáló szakpolitikákhoz, mint például a négyéves korosztály kötelező bevonása az iskola előtti nevelésbe, az oktatási infrastruktúra korszerűsítése és kiépítése – beleértve az óvodákat és az iskolai laboratóriumokat –, valamint ifjúsági központok létrehozása az egész országban.

Az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezelése

- (11) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. pontjával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan hozzájárul a Bulgáriának címzett, releváns országspecifikus ajánlásokban, illetve a Bizottság által az európai szemeszter keretében hivatalosan elfogadott más releváns dokumentumokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez („A” minősítés), beleértve azok költségvetési vonatkozásait is.
- (12) A terv számos egymást kölcsönösen erősítő reformot és beruházást foglal magában, amelyek hozzájárulnak a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben és 2020-ban Bulgáriának címzett, releváns országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások egészének vagy jelentős részének hatékony kezeléséhez, mindenekelőtt a társadalmi befogadás, az oktatás és a készségek, az egészségügyi ellátás, a dekarbonizáció és a digitális átállás, valamint az üzleti környezet területén.
- (13) A terv olyan kulcsfontosságú strukturális reformokat és beruházásokat foglal magában, amelyek az üzleti környezettel kapcsolatos, régóta fennálló ajánlásoknak tesznek eleget, és javítják az intézményi keretet. A fizetéképtelenségi keret reformja várhatóan hatékonyabbá és rugalmasabbá teszi majd a vállalkozások szerkezetátalakításának rendszerét, az állami tulajdonú vállalatok irányításának javítása és a közbeszerzési eljárások reformja pedig átláthatóbbá és hatékonyabbá fogja tenni az állami források elosztását. A tervben foglalt reformok erősítik az intézményi keretet – többek között a korrupcióellenes keret kapacitásának és működésének javítása révén –, az igazságügy területén javítják a nyomozások hatékonyságát – többek között a legfőbb ügyész elszámoltathatósága és büntetőjogi felelőssége révén –, valamint javítják a pénzmosás elleni keret végrehajtását. Az üzleti környezet javítását támogató további intézkedések közé tartozik a jogalkotási folyamat reformja, amelynek célja a jogalkotási folyamat minőségének és kiszámíthatóságának javítása, valamint az állami döntéshozatal keretében folytatott lobbitevékenységek szabályozása. A terv olyan reformokat és beruházásokat is tartalmaz, amelyek célja a vállalatok adminisztratív terheinek minimalizálása a közigazgatás hatékonyságának javítása és az e-kormányzat megerősítése révén, többek között az igazságszolgáltatási rendszer digitalizálásával és a digitális közszolgáltatások vidéki és távoli területeken való fokozott biztosításával.

- (14) A terv átfogó reform- és beruházási csomagja hozzájárul a bolgár energia- és közlekedési ágazat előtt álló, a tanácsi ajánlásokban meghatározott fő kihívások kezeléséhez. A tervben foglalt intézkedések várhatóan felgyorsítják a megújulóenergia-termelés és -tárolás bevezetését, és jelentősen csökkentik a villamosenergia-termelésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást, hozzájárulva ezáltal a gazdaság fokozatos dekarbonizációjához, többek között a széntermelő régiókban is. A terv olyan kulcsfontosságú reformokat is tartalmaz, amelyek célja a versenyképes nagy- és kiskereskedelmi energiapiacok létrehozása, ezáltal a megújuló energia piacra jutásának javítása, valamint az energiaágazat vállalatirányításának javítása. Ami a fenntartható közlekedés előmozdítását illeti, a terv magában foglalja az e-mobilitás reformját, amelynek célja a kibocsátásmentes járművek használatának előmozdítása, például a nyilvános töltőállomások számának növelésével, valamint a legnagyobb és legszennyezettebb körzetekben lévő városokban alacsony kibocsátású övezetek bevezetésével. A terv magában foglalja a tömegközlekedési rendszer reformját és egy egységes tömegközlekedési jegyrendszer bevezetését, valamint a vasutak digitalizálásába és korszerűsítésébe történő beruházásokat, beleértve a kibocsátásmentes járművek beszerzését is.
- (15) A minimáljövedelem-rendszer megfelelőségének és jogosulti körének növelését célzó reform várhatóan hozzájárul a társadalmi befogadással kapcsolatban azonosított kihívások kezeléséhez. Emellett a terv várhatóan javítani fogja az oktatáshoz és a felnőttképzéshez való hozzáférést, és olyan reformok és beruházások révén mozdítja elő a társadalmi befogadást, mint például a négy éves kortól kötelező iskola előtti nevelés, az oktatási létesítmények építése és felújítása, valamint az állami foglalkoztatási szolgálatokhoz kapcsolódó felnőttképzés online platformjának kialakítása. Ami az egészségügyi ellátást illeti, a tervben szereplő intézkedések várhatóan hozzájárulnak az egészségügyi szakemberek hiányának kezeléséhez, ideértve az egyenetlen földrajzi eloszlást, az egészségügyi szolgáltatások járóbeteg-ellátáson keresztüli elérhetőségének növelését az ország egész területén, a távorvoslási szolgáltatások javítását és a légi mentőszolgálat létrehozását, ezáltal erősítve az egészségügyi rendszer hozzáférhetőségét és rezilienciáját. A terv azonban nem foglalkozik a betegek által közvetlenül fizetett térítések magas szintjével.
- (16) A terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek célja a digitális infrastruktúrák elérhetőségének növelése, a távmunkához való hozzáférés és a digitális átállást támogató digitális készségek fejlesztése, különösen a digitális infrastruktúra széles körű kiépítésére, az adminisztratív szolgáltatások digitalizálására és a távmunkáról szóló rendelet felülvizsgálatára irányuló intézkedések révén. A terv a készségek relevanciáját és a felnőttképzést is elősegíti, különös tekintettel a digitális készségekre. Emellett a terv egy kiterjedt reform- és beruházási csomag révén eleget tesz a zöld és digitális átállásba történő beruházások előmozdítására irányuló ajánlásnak is. A kkv-k zöld, körforgásos és digitális irányultságú üzleti gyakorlataira való átállásra összpontosító intézkedések mellett a terv olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek célja a kutatási és innovációs ökoszisztéma szerkezetátalakítása és továbbfejlesztése, valamint Bulgária innovációs teljesítményének javítása, különös tekintettel a zöld és digitális technológiákra. A terv várhatóan hozzájárul az ország régióinak versenyképességéhez és fenntartható fejlődéséhez, valamint a helyi fejlődéshez. Ez magában foglalja a vízgazdálkodás és a mezőgazdasági ágazat reformját, valamint vízellátási és szennyvízcsatorna-rendszerek építését vagy felújítását. Emellett a helyi fejlesztést vélhetően elő fogja mozdítani az új regionális politikai megközelítés és

azok a célzott reformok, amelyek várhatóan elősegítik a helyi közösségek közvetlen bevonását az uniós pénzeszközök kezelésébe.

- (17) A világjárványra adott azonnali költségvetési politikai válaszingykedésekkel kapcsolatos ajánlások úgy tekinthetők, mint amelyek nem tartoznak Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési tervének hatálya alá, eltekintve attól, hogy Bulgária 2020-ban és 2021-ben a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésével összhangban általában megfelelően és kielégítően reagált a gazdaság költségvetési eszközökkel való támogatásának azonnali szükségességére.

A növekedési potenciálhoz, a munkahelyteremtéshez, valamint a gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciához való hozzájárulás

- (18) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének c) pontjával és V. mellékletének 2.3. pontjával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan jelentős hatást gyakorol („A” minősítés) a növekedési potenciál megerősítésére, a munkahelyteremtésre, valamint Bulgária gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciájára, hozzájárulva a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához, többek között a gyermekekre és fiatalokra vonatkozó szakpolitikák előmozdítása révén, valamint a Covid19-válság gazdasági és társadalmi hatásának enyhítéséhez, ezáltal fokozva az Unión belüli gazdasági, társadalmi és területi kohéziót és konvergenciát.
- (19) A Bizottság szolgálatai által készített szimulációk azt mutatják, hogy a terv az Európai Unió Helyreállítási Eszköz többi intézkedésével együtt alkalmas arra, hogy Bulgária GDP-jét 2026-ig 1,9–3 %-kal növelje, figyelmen kívül hagyva a strukturális reformok lehetséges pozitív hatását, amely jelentős lehet. Közép- és hosszú távon a növekedésre és termelékenységre gyakorolt legjelentősebb tartós pozitív hatások várhatóan a gazdaság dekarbonizációjára irányuló beruházásokból – többek között a megújulóenergia-termelés és -tárolás bevezetéséből és az energiahatékonyság növeléséből –, valamint a vállalkozásokat támogató beruházásokból és az ipari beruházások vonzására és az ipari ökoszisztémák fejlesztésére irányuló intézkedésekből erednek.
- (20) A Bulgária által előterjesztett reformok és beruházások várhatóan ösztönzik a növekedést és növelik a gazdaság rezilienciáját a jelentős strukturális hiányosságok és a régóta fennálló sebezhetőségek kezelése révén. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt, az üzleti környezet javítását célzó intézkedések – többek között az intézményi keret megerősítése, valamint a közigazgatás, az igazságszolgáltatás és az építőipar digitalizációja révén – várhatóan jelentősen kedvezőbb feltételeket teremtenek az országban a magánberuházások számára. Emellett az oktatással és készségekkel, a kutatással és innovációval, a dekarbonizációval és a digitalizációval kapcsolatos reformok és beruházások, valamint a vállalkozásoknak – különösen a kkv-knak a kettős átállás során – nyújtott támogatások várhatóan jelentősen hozzá fognak járulni a fenntartható hosszú távú gazdasági növekedéshez és munkahelyteremtéshez.
- (21) A terv jelentős reformokat és beruházásokat tartalmaz a gazdasági, társadalmi és területi kohézió támogatása érdekében, amelyek hozzájárulnak a szociális jogok európai pilléréhez. A szociális sebezhetőséget vélhetően enyhíteni fogja a szociális támogatási rendszer javítása, nevezetesen a minimáljövedelem-rendszer reformja, valamint az idősek és a fogyatékossgal élő személyek tartós ápolás-gondozásának korszerűsítése. A tervezett intézkedések várhatóan hozzájárulnak a sokkhatásokkal szembeni társadalmi reziliencia növeléséhez, a társadalmi egyenlőtlenségek

csökkentéséhez és a legveszélyeztetettebb csoportok munkaerőpiaci belépését támogató lehetőségek megteremtéséhez. Az oktatással és készségekkel – többek között a digitális készségekkel – kapcsolatos intézkedések a tartós és jelentős készséghiányok kezelése, valamint a munkaerő foglalkoztathatóságának és termelékenységének erősítése révén valószínűsíthetően növelik majd a társadalmi-gazdasági rezilienciát. Az oktatás területén hozott intézkedések várhatóan támogatják a minőségi oktatáshoz és képzéshez való egyenlő hozzáférést, és csökkentik a lemorzsolódók arányát. Emellett az egészségügy területén hozott intézkedések várhatóan megerősítik az egészségügyi ellátás reagálóképességét és hozzáférhetőségét, és hozzájárulnak az egészségügyi dolgozók földrajzi eloszlásának javításához. A terv vélhetően hozzá fog járulni a területi egyenlőtlenségek csökkentéséhez a területi, alulról építkező megközelítést támogató reformok, valamint a fővároson kívüli régiókban a vízügyi ágazatba irányuló célzott infrastrukturális beruházások, továbbá az ország északi részén a jobb közlekedési összeköttetések biztosítását célzó beruházások révén. Az ország egész területére kiterjedő, közlekedéssel és a digitális konnektivitással kapcsolatos egyéb beruházások, valamint az e-kormányzat és más adminisztratív szolgáltatások távoli és ritkán lakott területeken való elérhetőségének javítása várhatóan szintén fokozza a területi kohéziót. Végezetül a gazdaság dekarbonizációját célzó reformok és beruházások várhatóan megteremtik az alapot az Igazságos Átmenet Alap keretében történő beruházásokhoz annak biztosítása érdekében, hogy az átállás során a szénorientált régiók támogatásban részesüljenek, és senki se maradjon le.

- (22) A terv számos olyan beavatkozást is tartalmaz, amelyek célja, hogy a gyermekekre és a fiatalokra vonatkozó szakpolitikák előmozdítása révén hozzájáruljon a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához. A reformok és a beruházások várhatóan javítják a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférést, és elősegítik a koragyermekkorai nevelésben való részvételt azáltal, hogy a négyéves korosztályt kötelezően bevonják az iskola előtti nevelésbe, és ifjúsági központok létrehozása révén előmozdítják a fiatalok személyes fejlődését. A terv emellett az iskolák korszerűsítésére összpontosít, többek között a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területével foglalkozó (TTMM) laboratóriumok létrehozásával, ami biztosítja a jelenlegi tanulási kihívásokhoz, különösen a digitalizációhoz való folyamatos alkalmazkodást.

A jelentős károkozás elkerülése

- (23) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének d) pontjával és V. mellékletének 2.4. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan biztosítja, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt reformok és beruházási projektek végrehajtására irányuló egyetlen intézkedés se okozzon jelentős kárt („A” minősítés) a környezeti célkitűzések tekintetében az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet² 17. cikke értelmében (a jelentős károkozás elkerülését célzó elv).
- (24) Az (EU) 2021/241 rendelettel és a Bizottság által elfogadott, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvről szóló technikai iránymutatással (2021/C 58/01) összhangban Bulgária bizonyítékokkal és biztosítékokkal szolgált arra vonatkozóan, hogy a tervben

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

foglalt reformok és beruházási projektek végrehajtására irányuló intézkedések várhatóan nem veszélyeztetik jelentősen a hat környezetvédelmi célkitűzés egyikét sem, nevezetesen az éghajlatváltozás mérséklését, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, a víz és a tengeri erőforrások fenntartható használatát és védelmét, a körforgásos gazdaságot, a szennyezés megelőzését és csökkentését, valamint a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelmét és helyreállítását. Különös figyelmet kaptak azok az intézkedések, amelyek környezetvédelmi célkitűzésekre gyakorolt hatása indokolja az alapos vizsgálatot.

- (25) A terv várhatóan azáltal biztosítja, hogy a környezetvédelmi célkitűzések ne sérüljenek jelentős mértékben, hogy olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek vagy jelentős mértékben hozzájárulnak a környezetvédelmi célkitűzésekhez, vagy előre láthatóan nem gyakorolnak hatást vagy jelentéktelen hatást gyakorolnak a környezeti célkitűzésekre. Egyéb intézkedések – többek között széles körű támogatási rendszerek – az ezen elvnek való megfelelést hivatottak biztosítani A kitűzött mérőföldkövek vagy célok révén a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelés követelményei beépülnek a rendszerek kialakításába és a végrehajtás valamennyi szakaszába, beleértve adott esetben a pályázati eljárást és minden esetben a végső kimeneteket is. A Bizottság technikai iránymutatásával összhangban érdemi értékelést igénylő intézkedések – például a megújulóenergia-termelés, a fenntartható mobilitás és az épületfelújítások – tekintetében konkrét mérőföldköveket és célokat kell meghatározni annak biztosítása érdekében, hogy a hat környezetvédelmi célkitűzés egyike se sérüljön jelentős mértékben. Ezért a jelentős károkozás elkerülését célzó elv kritériumait be kell építeni a releváns projektek kiválasztási folyamatához kapcsolódó mérőföldkövekbe, és adott esetben hivatkozni kell a vonatkozó mérőföldkövekben és célokban szereplő kizárási listára.

A zöld átálláshoz, többek között a biológiai sokféleség előmozdításához való hozzájárulás

- (26) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének e) pontjával és V. mellékletének 2.5. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek nagymértékben („A” minősítés) hozzájárulnak a biológiai sokféleségre is kiterjedő zöld átálláshoz vagy az abból fakadó kihívások kezeléséhez. Az éghajlati célkitűzéseket támogató intézkedések az említett rendelet VI. mellékletében foglalt módszertannak megfelelő számítás szerint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv teljes allokációjának 58,9 %-át teszik ki. Az említett rendelet 17. cikkének megfelelően a helyreállítási és rezilienciaépítési terv összhangban van a 2021–2030 közötti időszakra szóló nemzeti energia- és klímatervben foglalt információkkal.
- (27) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a 2030–2050 közötti időszakra vonatkozó uniós éghajlat- és energiapolitikai célokhoz, valamint a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére vonatkozó célkitűzéshez való hozzájárulást illetően a legfontosabb szakpolitikai kihívások némelyikével foglalkozik, és hozzájárul e célkitűzések eléréséhez, ugyanakkor további erőfeszítésekre lesz szükség e célkitűzések teljes körű eléréséhez, különösen mivel Bulgária a legnagyobb karbonintenzitással rendelkezik az EU-ban, ami az uniós átlag négyszerese. A bolgár tervben foglalt intézkedések olyan hosszú távú reformokat és beruházásokat foglalnak magukban, amelyek várhatóan hatékonyan hozzájárulnak a zöld átálláshoz. Ez magában foglalja a megújulóenergia-termelés és a nagy méretű villamosenergia-tároló kapacitások bevezetését támogató reformokat és beruházásokat, valamint a szén- és lignitalapú energiatermelés mielőbbi,

de legkésőbb 2038-ig történő fokozatos kivezetésére vonatkozó egyértelmű kötelezettségvállalást.

- (28) Emellett a villamosenergia-hálózatba történő, a villamosenergia-hálózat digitális eszközök és módszerek bevonásával történő modernizálását célzó beruházás várhatóan megteremti a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia fokozott elterjedésének és a szomszédos országokkal való szorosabb integrációnak az alapját. A tervben foglalt reformok és beruházások együtt várhatóan további 3,5 GW megújulóenergia-termelést és 6 000 MWh hasznosítható energia tárolására alkalmas új létesítményeket fog biztosítani. A terv olyan kísérleti projektek fejlesztésének támogatására irányuló intézkedéseket is tartalmaz, amelyek lehetővé teszik a zöld hidrogén és a biogáz ipari alkalmazásához, közlekedésben való jövőbeli felhasználásához, valamint a villamosenergia- és hőtermeléshez való bevezetését. A köz- és magánépületek energetikai felújítására és az utcai világításra irányuló jelentős beruházások várhatóan növelik az energiahatékonyságot. A reformok és a beruházások várhatóan jelentősen hozzájárulnak a bolgár nemzeti energia- és klímatervben és a hosszú távú dekarbonizációs stratégiában meghatározott dekarbonizációs és éghajlatpolitikai célkitűzések előmozdításához. Idetartozik például a villamosenergia-termeléshez kapcsolódó szén-dioxid-kibocsátásnak a 2019. évi szinthez képest 40 %-kal történő csökkentésére vonatkozó, legkésőbb 2025-ig elérendő kötelező célok kitűzése, valamint a dekarbonizációra vonatkozó jogszabályok bevezetése, amelyek meghatározzák többek között a szén- és ligniterőművek fokozatos kivezetésének ütemtervét és a szén-dioxid-kibocsátásuk 2026. január 1-jétől alkalmazandó szabályozás felső határát. Emellett a terv támogatja a fenntartható mobilitásra való átállást az elektromos mobilitás előmozdítására irányuló reformmal, valamint számos olyan beruházással, amelyek célja a tömegközlekedés korszerűsítése és digitalizálása – ilyen beruházás például a kibocsátásmentes járművek beszerzése, az Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszer kiépítése és a szófiai metró új szegmensének kiépítése, amelyek várhatóan mind hozzájárulnak a közlekedési ágazat dekarbonizációjához. A tervben foglalt közúti biztonsági intézkedéseknek várhatóan hozzá fognak járulni a közlekedés fenntarthatóbbá tételéhez azáltal, hogy javítják a közlekedés biztonságát és vonzerejét, többek között oly módon, hogy felére csökkentik a közúti közlekedés gócpontjait/veszélyes csomópontjait.
- (29) A terv hozzájárul az Unió környezetpolitikai célkitűzéseéhez is, például a vízgazdálkodás javításához, a fenntartható mezőgazdaság előmozdításához és a biológiai sokféleség megőrzéséhez. A terv reformokat és beruházásokat tartalmaz a vízellátási és szennyvízelvezetési szolgáltatások terén, beleértve a vízgazdálkodás korszerűsítését és digitalizálását, valamint a vízhasználat ellenőrzésének javítását. Az ökoszisztémák és a természetes élőhelyek védelmére és helyreállítására irányuló intézkedések várhatóan hozzájárulnak az országban a hatékony Natura 2000 hálózat irányítási struktúráinak kiépítéséhez, valamint az éghajlattal kapcsolatos ökoszisztémák helyreállításához és a biológiai sokféleség védelméhez. A reformok és beruházások – többek között a fenntartható mezőgazdaság területén a környezeti és természeti erőforrásokkal való gazdálkodást és azok védelmét célzó reformok és beruházások, valamint a bolgár mezőgazdasági ágazat technológiai és ökológiai átállásának előmozdítása – célja az ágazat fenntartható irányításának és versenyképességének fokozása a zöld átállással összefüggésben. Ezek az intézkedések vélhetően biztosítják, hogy a bolgár helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartós hatást gyakoroljon a zöld átállásra, ezen belül pedig a biológiai sokféleségre és a környezetvédelemre.

A digitális átálláshoz való hozzájárulás

- (30) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének f) pontjával és V. mellékletének 2.6. pontjával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek nagymértékben („A” minősítés) hozzájárulnak a digitális átálláshoz vagy az abból fakadó kihívások kezeléséhez. A digitális célkitűzéseket támogató intézkedések az említett rendelet VII. mellékletében foglalt módszertannak megfelelő számítás szerint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv teljes allokációjának 25,8 %-át teszik ki.
- (31) A terv nagy hangsúlyt fektet a digitális átállásra, és a komponensei olyan intézkedéseket tartalmaznak, amelyek tükrözik a tervezett digitalizációs erőfeszítések széles körű és átfogó jellegét. A digitális konnektivitással kapcsolatos jelentős beruházások és reformok várhatóan növelni fogják a nagyon nagy kapacitású hálózatok lefedettségét a digitális társadalmi befogadás tekintetében lemaradásban lévő vidéki és ritkán lakott területeken, és kedvező környezetet fognak teremteni az 5G hálózatok és a digitális infrastruktúra kiépítéséhez. A terv átfogó reform- és beruházási csomagot is tartalmaz, amelynek célja az e-kormányzat fejlesztésének, valamint a közigazgatás és az igazságszolgáltatás digitalizációjának támogatása, ami hozzájárul a polgárok és a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentéséhez, valamint a közszolgáltatások minőségének és hatékonyságának növeléséhez olyan területeken, mint az igazságügy, az egészségügy, a mezőgazdaság és a környezetvédelem, a kultúra, a foglalkoztatás és a szociális védelem. A terv a közlekedési és energiaágazat digitalizációját is támogatja, hozzájárulva ezáltal azok fokozatos dekarbonizációjához. Ami a magánszektorot illeti, az üzleti folyamatok digitális átalakításába és a kiberbiztonsági képességek növelésébe történő beruházások vélhetően javítani fogják azok hatékonyságát és a termelékenységet. Emellett a digitális technológiák és infrastruktúra várhatóan növelni fogja Bulgária innovációs kapacitását, különös tekintettel a zöld és digitális technológiákra. Továbbá számos egyetem és kutatószervezet férhet majd hozzá az európai kutatási hálózatokban való részvételhez szükséges ultragyors összeköttetéshez.
- (32) A terv egy másik prioritást, a lakosság digitális készség szintjének növelését is támogatja, többek között az oktatási rendszerre irányuló célzott reformok és beruházások – például a TTMM-laboratóriumok iskolákban történő létrehozása –, valamint a munkaerő foglalkoztathatóságának a digitális készségek fejlesztése révén történő növelését célzó továbbképzési és átképzési beruházások révén.

Tartós hatás

- (33) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének g) pontjával és V. mellékletének 2.7. pontjával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan nagymértékben („A” minősítés) tartós hatást gyakorol Bulgáriára.
- (34) A tervben javasolt reformok várhatóan hosszú távú eredményekhez és strukturális változáshoz vezetnek. Különösen a zöld és digitális átállás előmozdítását célzó tervezett reformok, az oktatási és képzési rendszerek átfogó reformjai, valamint a kutatási és innovációs ökoszisztéma reformja várhatóan tartós hatást gyakorol majd Bulgária gazdaságára a munkaerőpiaci készségek megerősítése, valamint a termelékenység és a fenntartható hosszú távú növekedés előmozdítása révén. Az egészségügyi ellátás, a szociális szolgáltatások – beleértve a tartós ápolás-gondozást is – és a minimáljövedelem-rendszer reformja várhatóan tartósan javítja Bulgária

egészségügyi és szociális védelmi rendszereit az inkluzivitás, a megfelelőség és a hatékonyság tekintetében.

- (35) A tervben előirányzott, különösen az intézményi kerettel és a jogállamisággal kapcsolatos reformok végrehajtása várhatóan strukturális változásokat fog előidézni a közigazgatásban és az intézményekben, hozzájárulva azok működésének és igazgatási kapacitásának tartós javulásához. A terv a nyomozások hatékonyságának biztosítása érdekében kulcsfontosságú igazságügyi reformokat tartalmaz, ideértve a legfőbb ügyész elszámoltathatóságát és büntetőjogi felelősségét, az igazságszolgáltatáson belüli korrupció elleni küzdelemre irányuló kapacitás növelését, valamint a korrupcióellenes szervek kapacitásának, a köztisztviselők feddhetetlenségének és a pénzmosás elleni küzdelemmel foglalkozó felügyeleti hatóságok hatékonyságának javítását. A reformtörekvések ezen túlmenően az állami tulajdonú vállalatok irányításának javítására, a közbeszerzési eljárás átláthatóságának és versenyének növelésére, a jogalkotási folyamat minőségének javítására, valamint az ellenőrzési és kontrollmechanizmusok megerősítésére irányulnak. Emellett a terv olyan reformokat és beruházásokat is tartalmaz, amelyek várhatóan felszabadítják az e-kormányzatban és a digitális közszolgáltatásokban rejlő lehetőségeket, és ezáltal tartósan növelik a közigazgatás hatékonyságát. A terv célja a stratégiai tervezéshez és a kiemelt szakpolitikák végrehajtásához szükséges igazgatási kapacitás növelése.
- (36) A terv számos olyan reformot és beruházást tartalmaz, amelyek várhatóan tartós hatást gyakorolnak a zöld és digitális átállás támogatására, különös tekintettel az intelligens és fenntartható gazdaságra. A tervben foglalt jelentős reformok és beruházások hozzájárulhatnak a gazdaság dekarbonizációjához azáltal, hogy támogatják a megújulóenergia-termelés és -tárolás kapacitásainak bővítését, növelik az energiahatékonyságot, hozzájárulnak a fenntartható közúti és vasúti mobilitáshoz, valamint a fenntartható mezőgazdasághoz és vízkészlet-gazdálkodáshoz. A digitális készségek elsajátítására, a közszféra, a vállalkozások és a kutatási szervezetek digitalizálására, valamint a digitális konnektivitásra irányuló beruházások várhatóan tartósan növelik az említett ágazatok hatékonyságát. Emellett a terv olyan beruházásokat is tartalmaz, amelyek támogatják a vállalkozásokat a kettős átállásban, valamint ösztönzik az intelligens és fenntartható növekedést.
- (37) A terv tartós hatása a terv és – többek között – a kohéziós politikai alapokból finanszírozott egyéb programok közötti szinergiák révén is fokozható, nevezetesen a mélyen gyökerező területi kihívások érdemi kezelése és a kiegyensúlyozott fejlődés előmozdítása révén.

Nyomon követés és végrehajtás

- (38) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének h) pontjával és V. mellékletének 2.8. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben javasolt intézkedések várhatóan megfelelő módon („A” minősítés) biztosítják a terv eredményes nyomon követését és végrehajtását, a tervezett ütemtervre, mérföldkövekre és célokra, valamint a kapcsolódó mutatókra is kiterjedően.
- (39) A Pénzügyminisztérium Nemzeti Alap Igazgatósága felelős az előrehaladásra vonatkozó adatok összegyűjtéséért és jelentéséért, a kifizetési kérelmek elkészítéséért és benyújtásáért, valamint a Bizottságtól származó kifizetések fogadásáért. Emellett nemzeti szinten központi szervként fog működni az eszköz végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások előkészítésében, a beruházások és reformok végrehajtására vonatkozó ellenőrzések elvégzésében, beleértve az intézkedések

végrehajtása terén elért eredmények aktív nyomon követését a mérföldkövek és célok alapján. A Pénzügyminisztérium Központi Koordinációs Egységének Igazgatósága felel a terv mérföldkövei és céljai – többek között a közös mutatók terén elért eredmények, a beruházások zöld és digitális hozzájárulása stb. – megvalósításának nyomon követéséért. Feladata továbbá, hogy stratégiai keretet hozzon létre a terv végrehajtásával kapcsolatos tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekhez, valamint az EU-val megosztott irányítás alá tartozó és az eszköz keretében megvalósuló programok informatikai rendszereinek igazgatásához, karbantartásához és korszerűsítéséhez. A Pénzügyminisztérium Gazdaság- és Pénzügypolitikai Igazgatósága az a hatóság, amely az európai szemeszter ciklusán belül jelentést tesz a terv mérföldköveinek és céljainak megvalósítása terén elért eredményekről. A Pénzügyminisztériumhoz tartozó, az uniós alapok ellenőrzését végző végrehajtó ügynökség felelős az eszköz keretében végzett ellenőrzés és kontroll végrehajtásáért. A szerv hatáskörébe tartoznak továbbá a következő feladatok is: a mérföldkövek végrehajtására vonatkozó adatok és adatgyűjtési módszerek megbízhatóságának ellenőrzése; biztosíték nyújtása arra vonatkozóan, hogy a terv végrehajtása során megelőzik a kettős finanszírozást, a csalást, a korrupciót és az összeférhetetlenséget, és hogy tiszteletben tartják a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét.

- (40) A terv valamennyi reform és beruházás tekintetében mérföldköveket és célokat határoz meg, és összhangban van a tervben kitűzött hosszú távú célkitűzésekkel. A mérföldkövekhez és célokhoz használt javasolt minőségi és mennyiségi mutatók kellően egyértelműek, megbízhatóak és átfogóak ahhoz, hogy megvalósulásuk ellenőrizhető és nyomon követhető legyen. A mérföldkövek és célok száma tükrözi a terv hatékony nyomon követését és végrehajtását biztosító intézkedések és alintézkedések nagy számát. A mérföldkövek és célok az (EU) 2021/241 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése szerint támogatásra jogosult, már befejezett intézkedésekre is vonatkoznak. E mérföldkövek és célok tartósan kielégítő teljesítése szükséges a folyósítási kérelem indoklásához.
- (41) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az eszköz keretében nyújtott pénzügyi támogatást az (EU) 2021/241 rendelet 34. cikkével összhangban közöljék és elismerjék. Az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ által létrehozott technikai támogatási eszköz keretében a tagállamok technikai támogatást kérhetnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervük végrehajtásához.

Költségszámítás

- (42) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének i) pontjával és V. mellékletének 2.9. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltségére vonatkozó, a tervben közölt indokolás közepes mértékben („B” minősítés) megfelel a következőknek: észszerű és valószerű, összhangban van a költséghatékonyság elvével és arányos a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható hatással.
- (43) Bulgária a terv valamennyi olyan intézkedésére vonatkozóan közölt egyéni becsült költségeket, amelyek kiadásokat generálnak. Bulgária általánosságban egyértelmű és elegendő információt szolgáltatott a tervben szereplő egyes reformok és beruházások költségbecsléseinek indoklásához, szükség esetén a részberuházások szintjén. A

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).

Bulgária által benyújtott bizonyítékok elegendőek annak megállapításához, hogy a terv becsült összköltsége észszerű és valószerű, mivel az összegek megfelelőek, és összhangban vannak a tervezett reformok és beruházások jellegével és típusával. Az intézkedések többsége esetében rendelkezésre állnak a költségbecslések mögötti számítások, amelyek nagymértékben egyértelműek és érthetőek. Egyes intézkedések esetében további részleteket is meg lehetett volna adni a végleges költségvetés kiszámításának módjára vonatkozóan. A keresletvezérelt intézkedések (például az épületek energiahatékonyságára irányuló beruházások vagy a vállalkozásoknak szóló támogatási programok) esetében megadták a teljes költségvetésre és adott esetben a kedvezményezettek várható számára vonatkozó adatokat. Az intézkedések többsége esetében Bulgária tájékoztatást nyújtott a múltban végrehajtott hasonló intézkedések költségeiről, amennyiben azok rendelkezésre álltak. Amennyiben ilyen információ nem állt rendelkezésre, mint például az új projektek esetében, Bulgária árajánlatokat, vagy egyes esetekben nyilvánosan elérhető forrásokból származó árinformációkat nyújtott be. A tervben szereplő intézkedések becsült költsége általában összhangban van a hasonló intézkedésekkel, beleértve a más uniós programok által finanszírozott beruházásokat is, amennyiben a vonatkozó adatok rendelkezésre állnak. A bolgár terv költségbecsléseit az uniós pénzeszközök felhasználását ellenőrző Bolgár Végrehajtó Ügynökség felülvizsgálta, és megállapította, hogy a költségbecslések az (EU) 2021/241 rendelet értelmében teljeseek, észszerűek és valószerűek, és nem rendelkeznek más finanszírozási forrással. Bulgária elegendő információt és bizonyítékot szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy a tervnek az eszközökből finanszírozandó becsült összköltségére nem nyújt fedezetet meglévő vagy tervezett uniós finanszírozás. Végezetül a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltsége megfelel a költséghatékonyság elvének, és arányos a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható nemzeti hatással.

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

- (44) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének j) pontjával és V. mellékletének 2.10. pontjával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben javasolt intézkedések megfelelőek („A” minősítés) ahhoz, hogy megelőzzék, feltárják és korrigálják a korrupciót, a csalást és az összeférhetetlenséget az említett rendelet alapján biztosított források felhasználása során, és az intézkedések várhatóan eredményesen biztosítják az említett rendelet alapján nyújtott és más uniós programokból származó finanszírozás kettősségének elkerülését. Ez nem érinti az uniós jognak való megfelelés előmozdítására és érvényesítésére szolgáló egyéb instrumentumok és eszközök alkalmazását, többek között a korrupció, a csalás és az összeférhetetlenségek megelőzése, feltárása és korrekciója, valamint az uniós költségvetésnek az (EU) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁴ összhangban történő védelme tekintetében.
- (45) A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben bemutatott belső kontrollrendszer megbízható folyamatokon és struktúrákon alapul, és egyértelmű szereplőket, valamint szerep- és felelősségi köröket határoz meg a belső kontrollfeladatok ellátására. Összességében a belső kontrollrendszer és más releváns intézkedések, így a végső kedvezményezettekre vonatkozó adatok gyűjtése és közzététele megfelelő az (EU) 2021/241 rendelet szerinti források felhasználása során a korrupció, a csalás és az

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.).

összeférhetetlenségek megelőzése, feltárása és korrekciója, valamint az említett rendelet és más uniós programok alapján nyújtott kettős finanszírozás elkerülése tekintetében. A terv végrehajtásának nyomon követésére szolgáló adattárrendszert az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig létre kell hozni és üzembe kell helyezni. Meg kell határozni egy olyan mérföldkövet, amely biztosítja, hogy a rendszer legalább a következő funkciókat tartalmazza: a) adatgyűjtés, valamint a mérföldkövek és célok elérésének nyomon követése és b) a rendelet 22. cikke (2) bekezdése d) pontja i–iii. alpontjában előírt adatok gyűjtése, tárolása és az azokhoz való hozzáférés biztosítása.

- (46) Egyedi intézkedéseket kell végrehajtani a csalás, az összeférhetetlenség, a korrupció és a kettős finanszírozás megelőzésére, felderítésére és korrekciójára vonatkozó szabályok betartásának biztosítása érdekében. A terv tájékoztatást nyújt a tervet Bulgáriában nyomon követő, ellenőrző és végrehajtó szervek, valamint az ellenőrzési tevékenységeket végző szervek igazgatási kapacitásáról. Tájékoztatást nyújt továbbá a különböző szervek jogi felhatalmazásáról is. Az (EU) 2021/241 rendelet 20. cikke (5) bekezdésének e) pontjával összhangban a felelős hatóságok igazgatási kapacitásának és kapacitásigényeinek értékelésére vonatkozó mérföldkö az említett rendelet 22. cikkének való megfeleléshez szükséges intézkedés, és azt az eszköz keretében történő kifizetések előfeltételeként az első kifizetési kérelem benyújtása előtt teljesíteni kell. Ezen túlmenően mérföldkőként kell figyelembe venni az irányítási és kontrollrendszer jóváhagyásáról szóló törvény hatálybalépését, és ezt a mérföldkövet az eszköz keretében történő kifizetések előfeltételeként az első kifizetési kérelem benyújtása előtt is teljesíteni kell.

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv koherenciája

- (47) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének k) pontjával és V. mellékletének 2.11. kritériumával összhangban a terv nagymértékben („A” minősítés) olyan intézkedéseket tartalmaz a reformok és a közberuházási projektek végrehajtására vonatkozóan, amelyek koherens intézkedéseket jelentenek.
- (48) A terv négy összefüggő pillér köré épül, amelyek támogatják a bolgár gazdaság helyreállítását, a zöld és digitális átálláshoz való hozzájárulást, valamint a fenntarthatóbb és inkluzívabb növekedés felé vezető úton a reziliencia növelését. Az egyes pillérek olyan komponensekre épülnek, amelyek egymást kölcsönösen erősítő és egymást kiegészítő reformokból és beruházásokból álló, következetes csomagokat foglalnak magukban. A reformoknak a tervbeli ütemterv korai szakaszában történő hatálybalépése támogató környezetet biztosít a beruházások megvalósításához, ami viszont hozzájárul a reformok célkitűzéseikhez. A terv szintjén valamennyi pillér egymást kiegészítő célkitűzéseket követ, és koherens intézkedéseket képvisel. A tervben nincsenek következetlenségek vagy ellentmondások a pillérek vagy komponensek között. A terv valamennyi pillére olyan intézkedéseket irányoz elő, amelyek megerősítik a zöld átállásra gyakorolt hatásokat. A tervben szereplő digitális megoldások – különösen a közlekedési és az energiaágazatban – várhatóan hozzájárulnak a gazdaság dekarbonizációjához is, valamint előmozdítják az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést. A vállalkozásokat támogató intézkedések várhatóan hozzájárulnak a kettős átállás előmozdításához. Emellett a jobb üzleti környezethez hozzájáruló intézkedések a tervben szereplő valamennyi beruházást támogatják, míg az oktatás és a készségek területével kapcsolatos beruházások és reformok várhatóan előmozdítják a digitális átállást, valamint a kutatást és az innovációt is.

- (49) A terv elismeri a kohéziós politikai finanszírozással való szisztematikus kiegészítő jelleg szükségességét, és tartalmaz is erre néhány példát a komponensekben. A határvonalak megfelelően kialakultak, de azokat a partnerségi megállapodás és a kohéziós politikai programok véglegesítésekor is figyelembe kell venni.

Egyenlőség

- (50) A terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek várhatóan segítik Bulgáriát a nemek közötti egyenlőség és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség terén jelentkező kihívások kezelésében, ideértve a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokhoz tartozó fiatalok – köztük a romák – személyes fejlődését, a fogyatékosággal élő személyek mobilitását és önálló életvitelük lehetőségeit, valamint az idősek életminőségének javítását célzó intézkedéseket. A terv olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek célja az egészségügyi ellátáshoz és az oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása, beleértve az óvodákba történő beruházásokat is, amelyek hatással vannak a nők munkaerőpiaci részvételére. A tervben Bulgária kötelezettséget vállal annak biztosítására, hogy a tervezett reformok és beruházások előkészítésének és végrehajtásának valamennyi szakaszában biztosított legyen a nemek közötti egyenlőség és a mindenkit megillető egyenlőség tiszteletben tartása.

Biztonsági önértékelés

- (51) Bulgária az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikke (4) bekezdésének g) pontjával összhangban biztonsági önértékelést végzett a digitális kapacitásokra és a konnektivitásra irányuló beruházások kapcsán. A terv számos komponense tartalmaz olyan szakaszt, amely elmagyarázza, hogy az intézkedések mennyire tartják tiszteletben az Unió nyitott stratégiai autonómiáját és biztonsági kérdéseit.

Konzultációs folyamat

- (52) A terv leírja, hogy Bulgária a terv előkészítésének kezdeti szakaszai során az érdekelt felek széles körével konzultált, beleértve a szociális partnereket, a regionális és helyi hatóságokat, a civil társadalmi szervezeteket, az üzleti közösséget és más érdekelt feleket. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv első tervezetéről nyilvános konzultáció folyt, amelynek során több mint 90 álláspontot gyűjtöttek össze az érdekelt felektől, ami a helyreállítási és rezilienciaépítési terv későbbi felülvizsgálatának alapjául szolgált. A későbbi szakaszokban folytatott konzultációk célzottabbak voltak, és főként a szociális partnereket és az egyes ágazati képviselőket vonták be a folyamatba. Az érintett szereplők felelősségvállalásának biztosítása érdekében elengedhetetlen valamennyi helyi hatóság és érdekelt fél, köztük a szociális partnerek bevonása a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt beruházások és reformok végrehajtásába.

Pozitív értékelés

- (53) Miután a Bizottság pozitív értékelést adott a bolgár helyreállítási és rezilienciaépítési tervről, amelyben megállapította, hogy a terv kielégítő mértékben megfelel az (EU) 2021/241 rendeletben meghatározott értékelési kritériumoknak, az említett rendelet 20. cikkének (2) bekezdésével és V. mellékletével összhangban ebben a határozatban meg kell határozni a terv végrehajtásához szükséges reformokat és beruházási projekteket, a releváns mérföldköveket, célokat és mutatókat, valamint az Unió által a terv végrehajtásához vissza nem térítendő pénzügyi támogatás formájában rendelkezésre bocsátott összeget.

Pénzügyi hozzájárulás

- (54) Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési tervének becsült összköltsége 13 491 125 932 BGN, amely az EKB 2021. október 15-i BGN referencia-kamatlába alapján 6 897 903 157 EUR-nak felel meg. Mivel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv kielégítő módon megfelel az (EU) 2021/241 rendeletben meghatározott értékelési kritériumoknak, továbbá mivel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltsége magasabb a Bulgária számára rendelkezésre álló maximális pénzügyi hozzájárulásnál, a Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési tervéhez allokált pénzügyi hozzájárulásnak a Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési tervéhez rendelkezésre álló pénzügyi hozzájárulás teljes összegével kell egyenlőnek lennie.
- (55) Az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bulgáriára vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás kiszámítását 2022. június 30-ig aktualizálni kell. Ezért az említett rendelet 23. cikkének (1) bekezdésével összhangban 2022. december 31-ig Bulgária számára rendelkezésre kell bocsátani egy Bulgáriára vonatkozó, az említett rendelet 11. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett maximális pénzügyi hozzájárulást meg nem haladó összeget jogi kötelezettségvállalás céljára. Amennyiben a maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása nyomán szükséges, a Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján indokolatlan késedelem nélkül módosítania kell ezt a határozatot az említett rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulás beillesztése érdekében.
- (56) A nyújtandó támogatást a Bizottság által az (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat⁵ 5. cikke alapján az Unió nevében felvett kölcsönből kell finanszírozni. A támogatást részletekben kell kifizetni, mihelyt Bulgária kielégítő módon teljesítette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához kapcsolódóan azonosított releváns mérföldköveket és célokat.
- (57) Ez a határozat nem érinti az uniós forrásoknak az eszköztől eltérő bármely más uniós program keretében történő odaítélésével kapcsolatos eljárások kimenetelét, sem pedig a belső piac működésének torzulásával kapcsolatos, különösen a Szerződés 107. és 108. cikke alapján lefolytatandó eljárások eredményét. E határozat nem szünteti meg a tagállamokkal szembeni azon követelményt, hogy a Szerződés 108. cikkével összhangban értesítsék a Bizottságot az állami támogatások lehetséges eseteiről,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv értékelésének jóváhagyása

Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési tervének az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének (3) bekezdésében előírt kritériumok szerinti értékelését a Tanács jóváhagyja. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti reformokat és beruházási projekteket, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nyomon követésére és végrehajtására vonatkozó intézkedéseket és ütemtervet – beleértve a releváns mérföldköveket és célokat –, a tervezett mérföldkövek és célok teljesítéséhez kapcsolódó releváns mutatókat, valamint a Bizottság számára az alapul szolgáló releváns adatokhoz való teljes körű hozzáférést biztosító szabályokat e határozat melléklete tartalmazza.

⁵ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o.).

2. cikk
Pénzügyi hozzájárulás

- (1) Az Unió vissza nem térítendő támogatás formájában 6 267 312 124 EUR összegű pénzügyi hozzájárulást bocsát Bulgária rendelkezésére⁶. 4 636 043 337 EUR összeg 2022. december 31-ig áll rendelkezésre jogi kötelezettségvállalás céljából. Amennyiben az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében előírt aktualizálás Bulgáriára vonatkozóan 6 267 312 124 EUR összeggel egyenlő vagy annál nagyobb összegű aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulást állapít meg, további 1 631 268 787 EUR összeget kell rendelkezésre bocsátani, amely jogi kötelezettségvállalással 2023. január 1-jétől 2023. december 31-ig terhelhető. Ha az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében előírt aktualizálás eredményeként Bulgária aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulása kevesebb, mint 6 267 312 124 EUR, az aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulás és a 4 636 043 337 EUR közötti különbség 2023. január 1-jétől 2023. december 31-ig rendelkezésre áll ahhoz, hogy az (EU) 2021/241 rendelet 20. cikkének (8) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban jogi kötelezettségvállalással terhelhető legyen.
- (2) A Bizottság az uniós pénzügyi hozzájárulást e határozat mellékletével összhangban részletekben bocsátja Bulgária rendelkezésére.
- (3) A részleteknek a finanszírozási megállapodással összhangban történő rendelkezésre bocsátása a rendelkezésre álló finanszírozási forrásoktól és az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkével összhangban hozott bizottsági határozattól függ, amely szerint Bulgária kielégítően teljesítette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásával kapcsolatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. Az (1) bekezdésben említett jogi kötelezettségvállalások hatálybalépésétől függően a kifizetésre való jogosultság érdekében a mérföldköveket és célokat legkésőbb 2026. augusztus 31-ig teljesíteni kell.

3. cikk
Címzettek

Ennek a határozatnak a Bolgár Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

⁶ Ez az összeg az (EU) 2021/241 rendelet 6. cikkének (2) bekezdése szerinti kiadásokból Bulgáriára jutó arányos rész levonása utáni pénzügyi allokációnak felel meg, amelyet az említett rendelet 11. cikke szerinti módszertannal összhangban számítanak ki.